

In de vorige 'Kind en Natuur' benadrukten we het belang van de natuur voor de ontwikkeling van kinderen. Maar hoe zit het eigenlijk met de natuurbeleving van jou als pedagogisch medewerker? Want als jij 'niks hebt' met natuur, zul je er ook niet veel voor voelen om natuur over te brengen op kinderen. Of valt natuurbeleving aan te leren?

Wat heb jij met de natuur?

Bij het aanbieden van groene opvang voor kinderen verdienen jij als pedagogisch medewerker een centrale plaats. Het begint bij jou. Het is prettig als je uit jezelf al iets 'hebt' met de natuur. Misschien ben jij een echt natuurmens, misschien ook niet. Ter geruststelling: het is niet zo ingewikkeld om kinderen kennis over de natuur bij te brengen. Het enige wat je doet is samen met kinderen bespreken wat ze zien en ontdekken. Het gaat erom dat de kinderen en jij samen de natuur beleven, niet dat je er les in moet geven. En mocht je toch iets willen weten, dan zoek je dat samen met het kind op in een natuurboek of een prentenboek. Of in de natuur zelf! Benodigdheden? Een positieve, actieve houding. Daarnaast is het goed als er een uitdagende, groene omgeving is, betrokkenheid van de ouders en verankering in het beleid van jouw organisatie. Maar jij bent de sleutel!

Jouw rol bij het buiten spelen

Universitair docent Elly Singer deed met haar studenten onderzoek naar de rol van de pedagogisch medewerker bij het stimuleren van buiten spelen. Ze vertelt: 'We hebben veranderingen bij kinderen onderzocht vóór en na de aanleg van een nieuwe tuin. Een aantal kinderen gaat in zo'n tuin op onderzoek uit. Maar het

merendeel heeft daar de stimulans van de pedagogisch medewerker bij nodig. Toen we nieuw speelmateriaal in de zandbak legden, vlogen alle kinderen er op af. Maar je ziet dat bij sommige kinderen die belangstelling al heel gauw weer afneemt. Dat verandert als de pedagogisch medewerker erbij komt zitten. Het is heel simpel; ze laat de kinderen gewoon zien wat je met het nieuwe materiaal doet. Dat geeft de kinderen genoeg impuls om het motortje

Kinderen leren vooral door te imiteren

van het zelf ontdekken weer op te starten. Mensen leren toch vooral door te imiteren.'

Om goed te beseffen hoe belangrijk de natuur voor kinderen is, is het leuk om eens stil te staan bij je eigen herinneringen. Je kunt ze ook opschrijven en met je collega's bespreken. Wat komt er in je op als je aan de natuur denkt? Aan het strand? Aan bepaalde dieren? Aan een kampvuur? Een bepaald land? Hoe vaak speelde je vroeger buiten?

En met wie? Wat voor spelletjes deed je dan? Met welke materialen? En hoe voelde je je daarbij? Was het spannend? Door jouw gevoel op te halen, kun je misschien makkelijker met de kinderen aan de slag gaan.

Natuur voor jou, natuur voor de kinderen

Zoals die natuur iets met jou doet, zo doet het ook iets met kinderen. Om te beginnen prikkelt het hun nieuwsgierigheid. Buiten raken ze meestal vanzelf geïnteresseerd in wat er om hen heen gebeurt. Contact met de natuur zorgt ervoor dat een kind:

- creatief wordt;
- verbeeldingskracht krijgt;
- gevoel voor schoonheid ontwikkelt;
- gefascineerd raakt;
- op ontdekking uit leert gaan en avonturen leert beleven;
- leert te spelen;
- goed leert te communiceren;
- zijn inlevingsvermogen vergroot.

Een pedagogisch medewerker van kinderopvang De Tweeling uit Nijmegen vertelt: 'In onze tuin zijn zo veel verschillende mogelijkheden voor kinderen. Als je alleen al kijkt naar de regenpijpen. Daar wordt het water afgevoerd, dat dan gewoon de grond in stroomt. En wat de kinderen dan doen! Ik kwam hier laatst en toen zag ik ze staan met die handjes

In de vorige 'Kind en Natuur' benadrukten we het belang van de natuur voor de ontwikkeling van kinderen. Maar hoe zit het eigenlijk met de natuurbeleving van jou als pedagogisch medewerker? Want als jij 'niks hebt' met natuur, zul je er ook niet veel voor voelen om natuur over te brengen op kinderen. Of valt natuurbeleving aan te leren?

Wat heb jij met de natuur?

Bij het aanbieden van groene opvang voor kinderen verdient jij als pedagogisch medewerker een centrale plaats. Het begint bij jou. Het is prettig als je uit jezelf al iets 'hebt' met de natuur. Misschien ben jij een echt natuurmens, misschien ook niet. Ter geruststelling: het is niet zo ingewikkeld om kinderen kennis over de natuur bij te brengen. Het enige wat je doet is samen met kinderen bespreken wat ze zien en ontdekken. Het gaat erom dat de kinderen en jij samen de natuur beleven, niet dat je er les in moet geven. En mocht je toch iets willen weten, dan zoek je dat samen met het kind op in een natuurboek of een prentenboek. Of in de natuur zelf! Benodigheden? Een positieve, actieve houding. Daarnaast is het goed als er een uitdagende, groene omgeving is, betrokkenheid van de ouders en verankering in het beleid van jouw organisatie. Maar jij bent de sleutel!

Jouw rol bij het buiten spelen

Universitair docent Elly Singer deed met haar studenten onderzoek naar de rol van de pedagogisch medewerker bij het stimuleren van buiten spelen. Ze vertelt: 'We hebben veranderingen bij kinderen onderzocht vóór en na de aanleg van een nieuwe tuin. Een aantal kinderen gaat in zo'n tuin op onderzoek uit. Maar het

merendeel heeft daar de stimulans van de pedagogisch medewerker bij nodig. Toen we nieuw speelmateriaal in de zandbak legden, vlogen alle kinderen er op af. Maar je ziet dat bij sommige kinderen die belangstelling al heel gauw weer afneemt. Dat verandert als de pedagogisch medewerker erbij komt zitten. Het is heel simpel; ze laat de kinderen gewoon zien wat je met het nieuwe materiaal doet. Dat geeft de kinderen genoeg impuls om het motortje

Kinderen leren vooral door te imiteren

van het zelf ontdekken weer op te starten. Mensen leren toch vooral door te imiteren.'

Om goed te beseffen hoe belangrijk de natuur voor kinderen is, is het leuk om eens stil te staan bij je eigen herinneringen. Je kunt ze ook opschrijven en met je collega's bespreken. Wat komt er in je op als je aan de natuur denkt? Aan het strand? Aan bepaalde dieren? Aan een kampvuur? Een bepaald land? Hoe vaak speelde je vroeger buiten?

En met wie? Wat voor spelletjes deed je dan? Met welke materialen? En hoe voelde je je daarbij? Was het spannend? Door jouw gevoel op te halen, kun je misschien makkelijker met de kinderen aan de slag gaan.

Natuur voor jou, natuur voor de kinderen

Zoals die natuur iets met jou doet, zo doet het ook iets met kinderen. Om te beginnen prikkelt het hun nieuwsgierigheid. Buiten raken ze meestal vanzelf geïnteresseerd in wat er om hen heen gebeurt. Contact met de natuur zorgt ervoor dat een kind:

- creatief wordt;
- verbeeldingskracht krijgt;
- gevoel voor schoonheid ontwikkelt;
- gefascineerd raakt;
- op ontdekking uit leert gaan en avonturen leert beleven;
- leert te spelen;
- goed leert te communiceren;
- zijn inlevingsvermogen vergroot.

Een pedagogisch medewerker van kinderopvang De Tweeling uit Nijmegen vertelt: 'In onze tuin zijn zo veel verschillende mogelijkheden voor kinderen. Als je alleen al kijkt naar de regenpijpen. Daar wordt het water afgevoerd, dat dan gewoon de grond in stroomt. En wat de kinderen dan doen! Ik kwam hier laatst en toen zag ik ze staan met die handjes

Buiten ervaar je de ruimte, het weer, de natuur, het licht, het geluid, de grond en de ondergrond veel bewuster

onder die regenpijp, ze probeerden zo die druppeltjes op te vangen. En dan hebben ze bakjes waar ze water in doen. Dan stoppen ze er nog wat zand en gras bij, da's dan een soepje of zo. Ja, dat is gewoon heel erg leuk om te zien.' (Bron: dvd *Groen is gras* van Stichting Veldwerk.)

Verschil binnen en buiten spelen

Binnen spelen is echt iets heel anders dan buiten spelen. Buiten ervaar je de ruimte, het weer, de natuur, het licht, het geluid, de grond en de ondergrond veel bewuster. Binnen spelen vraagt andere vaardigheden dan buiten spelen.

Voorbeelden

- Buiten ruik je andere geuren en zie je andere kleuren;
- Buiten zijn nodig uit tot grotere en snellere bewegingen (rennen,

hinkelen, fietsen);

- Buiten zijn nodig uit tot het ontdekken van de natuur (insecten, vogels, planten, vlinders, vallende bladeren, dorre bloemen);
- Buiten ontdek je de mogelijkheden van wisselende omstandigheden als licht, schaduw, zon, kou, regen, sneeuw en wind (over je schaduw springen, sneeuw eten, regen op je tong, blaadjes vangen, windmolentjes, slingers in de boom);
- Buiten liggen de materialen voor het oprapen;
- Buiten denk je aan andere dingen dan binnen. Buiten zijn inspireert tot fantasiespel. Je onderneemt grote dingen en je maakt dingen met je handen. Buiten raak je bekend met natuurlijke bouwstoffen als klei, zand en water. Je leert er meten en schatten en je doet spelenderwijs technisch, rekenkundig en ruimtelijk inzicht op. <

To do!

- Organiseer een (ouder)avond. In de vorige KIDDO stond de opdracht om foto's te maken van buiten spelende kinderen.
- Wat zie je op de foto's: welke zintuigen kwamen aan bod? (Kijken, horen, voelen, ruiken, proeven, voelen?)
 - Wat waren ideale situaties op de foto's en waar kan nog iets verbeterd worden?
 - Welke materialen hadden ze ter beschikking, wat kan anders of beter?
 - Ben je al bij een voorbeeldlocatie gaan kijken? Geef je ideeën en ontdekkingen door aan de redactie van KIDDO, via redactie@kiddo.net.